KOMISIJAS REGULA (ES) 2015/1391

(2015. gada 13. augusts),

ar ko attiecībā uz mājlopu vienību koeficientiem un raksturlielumu definīcijām groza Regulu (EK) Nr. 1200/2009, ar ko īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1166/2008, kas attiecas uz lauku saimniecību struktūras apsekojumiem un lauksaimnieciskās ražošanas metožu apsekojumu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 19. novembra Regulu (EK) Nr. 1166/2008, kas attiecas uz lauku saimniecību struktūras apsekojumiem un lauksaimnieciskās ražošanas metožu apsekojumu ([1]), un jo īpaši tās 7. panta 4. punktu un 11. panta 7. punktu,

tā kā:

(1) Ar Regulu (EK) Nr. 1166/2008 izveido pamatu Savienības salīdzināmas statistikas sagatavošanai par lauku saimniecību struktūru un lauksaimnieciskās ražošanas metožu apsekojumam.

(2) Komisijas Regulā (ES) Nr. 715/2014 ([2]) izklāstīts tādu raksturlielumu saraksts, kas vācami 2016. gada lauku saimniecību struktūras apsekojumā. Tādēļ ir nepieciešams grozīt definīcijas.

(3) Salīdzināmības nolūkā terminiem, kas ietverti 2. apsvērumā minētajā raksturlielumu sarakstā, būtu jābūt saprotamiem un vienoti izmantotiem visā Savienībā. Tāpēc ir jāgroza raksturlielumu definīcijas, kas izmantojamas lauku saimniecību struktūras apsekojumam.

(4) Komisijas Regulas (EK) Nr. 1200/2009 ([3]) II pielikums būtu jāpielāgo jaunajam 2. apsvērumā minētajam raksturlielumu sarakstam.

(5) Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza Regula (EK) Nr. 1200/2009.

(6) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Lauksaimniecības statistikas pastāvīgās komitejas atzinumu, kas izveidota ar Padomes Lēmumu 72/279/EEK ([4]),

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (EK) Nr. 1200/2009 II pielikumu aizstāj ar šīs regulas pielikumu.

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

([1]) OV L 321, 1.12.2008., 16. lpp.
([2]) Komisijas 2014. gada 26. jūnija Regula (ES) Nr. 715/2014, ar ko attiecībā uz tādu raksturlielumu sarakstu, kas vācami 2016. gada lauku saimniecību struktūras apsekojumā, groza III pielikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1166/2008 par lauku saimniecību struktūras apsekojumiem un lauksaimnieciskās ražošanas metožu apsekojumu (OV L 190, 28.6.2014., 8. lpp.).
([3]) Komisijas 2009. gada 30. novembra Regula (EK) Nr. 1200/2009, ar ko īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1166/2008, kas attiecas uz lauku saimniecību struktūras apsekojumiem un lauksaimnieciskās ražošanas metožu apsekojumu attiecībā uz mājlopu vienību koeficientiem un raksturlielumu definīcijām (OV L 329, 15.12.2009., 1. lpp.).
([4]) Padomes 1972. gada 31. jūlija Lēmums 72/279/EEK, ar ko izveido Lauksaimniecības statistikas pastāvīgo komiteju (OV L 179, 7.8.1972., 1. lpp.).

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2015. gada 13. augustā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
Jean-Claude JUNCKER

PIELIKUMS

"II PIELIKUMS

Raksturlielumu definīcijas, kas izmantojamas Savienības lauku saimniecību struktūras apsekojumos ([1])

I. **VISPĀRĪGI RAKSTURLIELUMI**

Saimniecības atrašanās vieta

Lauku saimniecības atrašanās vieta ir definēta Regulas (EK) Nr. 1166/2008 2. panta e) punktā.

***NUTS 3* reģions**

NUTS 3 reģions (saskaņā ar Komisijas Regulu (ES) Nr. 31/2011 ([2])), kurā atrodas saimniecība.

Vai saimniecība atrodas mazāk labvēlīgā apgabalā (MLA)?

Informācija par MLA jāsniedz saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1305/2013 ([3]) 32. pantu.

L – saimniecības atrodas mazāk labvēlīgos apgabalos, kuri nav kalnu apgabali un kuros ir ievērojami dabas ierobežojumi; vai citos apgabalos, kurus ietekmē specifiski ierobežojumi.

M – saimniecība atrodas mazāk labvēlīgā kalnu apgabalā.

N – parasts apgabals (nav MLA).

Saimniecības juridiskais statuss

Saimniecības juridiskais statuss ir atkarīgs no īpašnieka statusa.

Vai saimniecība ir koplietošanas zemes vienība?

Īpaša "kopienas zemes lauksaimniecības vienība" – virtuāla vienība, kas izveidota datu vākšanas un reģistrēšanas vajadzībām un kas sastāv no izmantotās lauksaimniecībā izmantojamās zeme, ko izmanto lauku saimniecība, bet kas tai tieši nepieder, t. i., uz kuru attiecas kopienas tiesības.

Vai saimniecības juridisko un ekonomisko atbildību nosaka pēc:

fiziskas personas, kas ir pastāvīgas saimniecības vienīgā īpašniece?

Atsevišķa individuāla un fiziska persona, kas ir tādas saimniecības īpašniece, kuru ar citu īpašnieku saimniecībām nesaista kopīga vadība vai līdzīgas vienošanās.

Ja atbilde uz iepriekšējo jautājumu ir "jā", vai šī persona (īpašnieks) ir arī vadītājs?

Ja šī persona nav vadītājs, vai vadītājs ir īpašnieka ģimenes loceklis?

Ja vadītājs ir īpašnieka ģimenes loceklis, vai vadītājs ir īpašnieka laulātais?

vienas vai vairākām fiziskām personām, kura(-as) ir partneris(-i), ja saimniecība ir vairāku īpašnieku saimniecība?

Vairāku īpašnieku saimniecības partneris(-i) ir fiziska(-as) persona(-as), kam pieder, kas nomā vai citādi kopīgi pārvalda vienu lauku saimniecību vai kopīgi pārvalda savas atsevišķās saimniecības kā vienu saimniecību. Šādai sadarbībai jābūt vai nu saskaņā ar tiesību aktiem, vai saskaņā ar rakstisku līgumu.

([1]) Lauku saimniecības un mājlopu vienības pamatdefinīcijas ir dotas Regulas (EK) Nr. 1166/2008 2. pantā.
([2]) Komisijas 2011. gada 17. janvāra Regula (ES) Nr. 31/2011, ar ko groza pielikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1059/2003 par kopējas statistiski teritoriālo vienību klasifikācijas (*NUTS*) izveidi (OV L 13, 18.1.2011., 3. lpp.).
([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regula (ES) Nr. 1305/2013 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005 (OV L 347, 20.12.2013., 487. lpp.).

juridiskas personas?

Juridiska persona, kas nav fiziska persona, bet kam ir parastās indivīda tiesības un pienākumi, piemēram, spēja iesūdzēt tiesā vai tikt iesūdzētam (vispārējā tiesībspēja).

Īpašumtiesību veids (attiecībā uz īpašnieku) un lauksaimnieciskā ražošana

Izmantotā lauksaimniecībā izmantojamā zeme

Izmantotā lauksaimniecībā izmantojamā zeme ir platība, ko veido aramzeme, ilggadīgo zālaugu platības, ilggadīgo stādījumu platības un piemājas dārziņi, neatkarīgi no īpašumtiesību veida vai to izmanto kā daļu no kopienas zemes.

Īpašnieka apsaimniekojumam

Izmantotā lauksaimniecībā izmantojamā zeme, ko apsaimnieko saimniecība un kas pieder īpašniekam vai ko apsaimnieko īpašnieks kā lietotājs vai ilgtermiņa nomnieks, kas mantojis zemi, vai saskaņā ar cita līdzvērtīga veida īpašumtiesībām.

Nomas apsaimniekojumam

Izmantotā lauksaimniecībā izmantojamā zeme, ko saimniecība nomā par fiksētu nomas maksu (naudā, natūrā vai citādi), par kuru vienojas iepriekš un par kuru noslēdz (rakstisku vai mutisku) nomas līgumu. Izmantoto lauksaimniecībā izmantojamo zemi ieskaita tikai vienai saimniecībai. Ja atskaites gadā izmantotā lauksaimniecībā izmantojamā zeme ir iznomāta vairāk nekā vienai saimniecībai, to parasti ieskaita tai saimniecībai, ar kuru tā ir saistīta apsekojuma atskaites dienā, vai tai saimniecībai, kura to ilgāku laiku ir izmantojusi atskaites gadā.

Pusgraudniecībai vai citādām saimniecībām

a) Pusgraudniecībā apstrādāta lauksaimniecībā izmantojamā zeme ir izmantotā lauksaimniecībā izmantojamā zeme (kas var veidot vienu veselu saimniecību), ko kopīgi apstrādā zemes īpašnieks un pusgraudnieks saskaņā ar rakstisku vai mutisku vienošanos par pusgraudniecību. Īpašnieka un pusgraudnieka kopīgi apsaimniekotajā zemē iegūto produkciju (ekonomisko vai fizisko) abas puses sadala pēc iepriekšējas vienošanās.

b) Izmantotā lauksaimniecībā izmantojamā zeme, ko apsaimnieko ar cita veida īpašumtiesībām, ir izmantotā lauksaimniecībā izmantojamā zeme, uz kuru neattiecas iepriekš minētie formulējumi.

Kopienas zeme

Izmantotā lauksaimniecībā izmantojamā zeme, ko izmanto lauku saimniecība, bet kas tai tieši nepieder, t. i., uz kuru attiecas kopienas tiesības.

Bioloģiskā lauksaimniecība

Lauksaimniecības prakse, kas atbilst noteiktu standartu un noteikumu kopumam, kas izklāstīti i) Padomes Regulā (EK) Nr. 834/2007 [1] vai attiecīgā gadījumā jaunākajos tiesību aktos un ii) atbilstošajos valstu noteikumos par bioloģisko ražošanu.

Kopējā saimniecības izmantotā lauksaimniecībā izmantojamā zeme, kurā piemēro bioloģiskās lauksaimniecības ražošanas metodes, kas sertificētas atbilstoši valsts vai Eiropas Savienības noteikumiem

Izmantotās lauksaimniecībā izmantojamās zemes daļa saimniecībā, kurā izmantotā ražošanas metode pilnībā atbilst bioloģiskās lauksaimnieciskās ražošanas principiem lauku saimniecību līmenī, kā noteikts i) Regulā (EK) Nr. 834/2007 vai attiecīgā gadījumā jaunākajos tiesību aktos un ii) atbilstošajos valstu īstenošanas noteikumos par bioloģisko ražojumu sertifikāciju.

Kopējā saimniecības izmantotā lauksaimniecībā izmantojamā zeme, kurā notiek pāreja uz bioloģiskās lauksaimniecības ražošanas metodēm, ko sertificē atbilstoši valsts vai Eiropas Savienības noteikumiem

Izmantotās lauksaimniecībā izmantojamās zemes daļa saimniecībā, kurā tiek izmantotas bioloģiskās lauksaimniecības metodes, bet kur vēl nav beidzies nepieciešamais pārejas periods, lai to uzskatītu par pilnībā atbilstošu bioloģiskās lauksaimnieciskās ražošanas principiem lauku saimniecību līmenī, kā noteikts i) Regulā (EK) Nr. 834/2007 vai attiecīgā gadījumā jaunākajos tiesību aktos un ii) atbilstošajos valstu noteikumos par bioloģisko ražojumu sertifikāciju.

[1] Padomes 2007. gada 28. jūnija Regula (EK) Nr. 834/2007 par bioloģisko ražošanu un bioloģisko produktu marķēšanu un par Regulas (EEK) Nr. 2092/91 atcelšanu (OV L 189, 20.7.2007., 1. lpp.).

Sertificētās vai pārejas periodā esošās saimniecības platības, kurās atbilstoši valsts vai Eiropas Savienības noteikumiem piemēro sertificētās bioloģiskās lauksaimniecības metodes

Izmantotā lauksaimniecībā izmantojamā zeme saimniecībā, kurā izmanto sertificētas bioloģiskās lauksaimniecības ražošanas vai pārejas perioda ražošanas metodes, saskaņā ar noteiktiem standartiem un noteikumiem, kuri izklāstīti i) Regulā (EK) Nr. 834/2007 vai attiecīgā gadījumā jaunākajos tiesību aktos un ii) atbilstošajos valstu noteikumos par bioloģisko ražošanu, kas sadalāma kultūru kategorijās.

Turpmāk uzskaitītas bioloģiskās ražošanas dažādās kultūraugu kategorijas. Kultūraugu definīcijas ir dotas II nodaļā "Zeme".

Graudaugi graudu ražošanai (tostarp sēklai)

Pākšaugi un proteīnaugi graudu ražošanai (tostarp sēklai un graudaugu un pākšaugu maisījumi)

Kartupeļi (tostarp agrie kartupeļi un sēklas kartupeļi)

Cukurbietes (izņemot sēklai)

Eļļas augi

Svaigi dārzeņi, melones un zemenes

Ganības un pļavas, izņemot nekultivētās ganības

Augļu koku un ogulāju stādījumi

Citrusaugu stādījumi

Olīvu stādījumi

Vīna dārzi

Citas kultūras (šķiedraugi u. c.), ieskaitot nekultivētās ganības

Bioloģiskās ražošanas metodes, ko piemēro lopkopībā un sertificē atbilstoši valsts vai Eiropas Savienības noteikumiem

Lauksaimniecības dzīvnieku skaits saimniecībā, kur visu vai daļas dzīvnieku audzēšana pilnībā atbilst bioloģiskās ražošanas principiem, kas izklāstīti i) Regulā (EK) Nr. 834/2007 vai attiecīgā gadījumā jaunākajos tiesību aktos un ii) atbilstošos valstu noteikumos par bioloģisko ražojumu sertifikāciju, kas sadalāmi pa dzīvnieku kategorijām.

Mājlopu definīcijas ir dotas III nodaļā "Mājlopi".

Liellopi

Cūkas

Aitas un kazas

Mājputni

Citi dzīvnieki

Saimniecības produkcijas galamērķis

Mājsaimniecībā patērē vairāk nekā 50 % no saimniecības galaprodukcijas vērtības

Mājsaimniecība ir īpašnieka ģimene, kurā mājsaimniecības locekļiem ir kopīga dzīvesvieta, tie daļēji vai pilnībā kopīgi izmanto saimniecības ieņēmumus un labumus un kopīgi patērē noteikta veida preces un pakalpojumus, galvenokārt mājokli un pārtiku.

Šajā rādītājā minētā galaprodukcija atbilst lauksaimniecības ekonomikas pārskatos minētās izmantojamās produkcijas definīcijai ([1]).

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 5. decembra Regula (EK) Nr. 138/2004 par ekonomikas pārskatiem Kopienas lauksaimniecībā (OV L 33, 5.2.2004., 1. lpp.).

Tiešā pārdošana galapatērētājiem veido vairāk nekā 50 % no saimniecības kopējiem pārdevumiem

Tiešā pārdošana galapatērētājam ir saimniecībā ražotās, pārstrādātās vai nepārstrādātās lauksaimniecības produkcijas pārdošana tieši patērētājiem. Īpatsvaru aprēķina pēc vērtības naudas izteiksmē neatkarīgi no tā, vai pārdevumi apmaksāti naudā, natūrā vai izmantojot citas metodes.

II. **ZEME**

Saimniecības kopējā zemes platībā ieskaita izmantoto lauksaimniecībā izmantojamo zemi (aramzemi, ilggadīgos zālaugus, ilggadīgos stādījumus un piemājas dārziņus) un citu zemi (neizmantoto lauksaimniecībā izmantojamo zemi, mežu zemi un citu zemi).

Aramzeme

Zeme, ko apstrādā (apar vai irdina) regulāri, parasti saskaņā ar augsekas sistēmu.

Augseka ir viengadīgo kultūraugu secīga maiņa pa gadiem, kad katrā konkrētā laukā kultūraugus audzē pēc plānotās sistēmas vai secības, lai viena veida kultūraugi netiktu audzēti nepārtraukti vienā un tajā pašā laukā. Parasti kultūraugus maina katru gadu, bet tie var būt arī daudzgadīgi. Lai atšķirtu aramzemi no ilggadīgo zālaugu vai ilggadīgo stādījumu platībām, izmanto piecu gadu slieksni. Tas nozīmē, ka zemes gabalu neuzskata par aramzemi, ja tajā vienu kultūraugu audzē piecus gadus vai ilgāk, to nenovācot un neievešot jaunu.

Graudaugi graudu ražošanai (tostarp sēklai)

Visas graudaugu platības graudu ražošanai neatkarīgi no to pielietojuma (tostarp graudaugus, ko izmanto atjaunojamās enerģijas ražošanai).

Parastie kvieši un plēkšņu kvieši

Triticum aestivum L. emend. Fiori et Paol., *Triticum spelta* L. un *Triticum monococcum* L.

Cietie kvieši

Triticum durum Desf.

Rudzi

Secale cereale L., tostarp rudzu un citu ziemāju graudaugu maisījumi.

Mieži

Hordeum vulgare L.

Auzas

Avena sativa L., tostarp auzu un citu vasarāju graudaugu maisījumi, ko sēj pavasarī.

Kukurūza

Kukurūza (*Zea mays* L.) graudu ieguvei.

Rīsi

Oryza sativa L.

Citi graudaugi graudu ražošanai

Citi graudaugi graudu ražošanai, kas nav uzskaitīti iepriekšējās iedaļās.

Pākšaugi un proteīnaugi graudu ražošanai (tostarp sēklai un graudaugu un pākšaugu maisījumi)

Kultūraugi, ko audzē to proteīna satura dēļ.

Šajā iedaļā iekļauj visas pākšaugu un proteīnu saturošu kultūraugu platības graudu ražošanai neatkarīgi no to pielietojuma (tostarp kultūraugus, ko izmanto atjaunojamās enerģijas ražošanai).

tostarp zirņi, lauku pupas un saldās lupīnas

Pisum sativum L., *Vicia faba* L., *Lupinus* spp., ko sēj kā atsevišķas kultūras graudu ražošanai.

Kartupeļi (tostarp agrie kartupeļi un sēklas kartupeļi)

Solanum tuberosum L.

Cukurbietes (izņemot sēklai)

Beta vulgaris L., kas paredzētas cukura rūpniecībai un spirta ražošanai (tostarp enerģijas ražošanai).

Lopbarības sakņaugi un lopbarības kāposti (izņemot sēklai)

Lopbarības bietes (*Beta vulgaris* L.) un kāpostu dzimtas augi, ko audzē galvenokārt lopbarībai, neatkarīgi no tā, vai izmanto saknes, kātus, un pārējie citur neminētie augi, ko galvenokārt audzē lopbarības sakņu iegūšanai.

Tehniskās kultūras

Kultūras, ko parasti nepārdod tiešam patēriņam, jo tām nepieciešama iepriekšēja rūpnieciska pārstrāde.

Šajā iedaļā iekļauj visas tehnisko kultūraugu platības neatkarīgi no izmantošanas veida (tostarp kultūraugus atjaunojamās enerģijas ražošanai).

Tabaka

Nicotiana tabacum L.

Apiņi

Humulus lupulus L.

Kokvilna

Gossypium spp., ko novāc, lai iegūtu šķiedru, kā arī sēklas.

Rapsis un ripsis

Brassica napus L. (partim) un *Brassica rapa* L. var. *sylvestris* (Lam.) Briggs, ko audzē eļļas ražošanai un graudu ieguvei.

Saulgriezes

Helianthus annuus L., kuras novāc graudu ieguvei.

Soja

Glycine max L. Merril, graudu ieguvei.

Linsēklas (eļļas lini)

Linum usitatissimum L., šķirnes, ko audzē galvenokārt eļļas ražošanai un graudu ieguvei.

Citi eļļas augi

Citi augi, kas citur nav minēti un ko audzē galvenokārt eļļas ieguvei un graudu ieguvei.

Lini

Linum usitatissimum L., šķirnes, ko audzē galvenokārt šķiedras ražošanai.

Kaņepes

Cannabis sativa L.

Citi šķiedraugi

Citi augi, ko audzē galvenokārt šķiedras ieguvei un kas citur nav minēti.

Aromātiskie augi, ārstniecības augi un garšaugi

Augi vai augu daļas farmācijai, smaržu ražošanai vai tiešam patēriņam.

Kulinārijā izmantojamie augi atšķiras no dārzeņiem ar to, ka tos izmanto nelielos daudzumos, un ar to, ka tie ēdienam piedod smaržu, nevis apjomu.

Citas tehniskās kultūras, kas citur nav minētas

Citas tehniskās kultūras, kas citur nav minētas.

Iekļauj kultūraugu platības, ko izmanto tikai atjaunojamo energoresursu ražošanai.

Svaigi dārzeņi, melones un zemenes, tostarp:

Atklātā laukā vai zem zema (nepieejama) seguma

Svaigi dārzeņi, melones un zemenes, ko audzē atklātā laukā vai zem zema (nepieejama) seguma.

Atklātā laukā

Dārzeņi, melones un zemenes, ko audzē aramzemes augsekā ar citiem lauksaimniecības kultūraugiem.

Dārzkopības produktu ražošana tirdzniecībai

Svaigi dārzeņi, melones un zemenes, ko audzē aramzemes augsekā tikai ar dārzkopības kultūraugiem.

Zem stikla vai cita (pieejama) seguma

Kultūraugi, kas visu veģetācijas periodu vai tā lielāko daļu atrodas siltumnīcās vai zem stacionāra vai pārvietojama augsta seguma (stikla vai elastīga vai neelastīga polietilēna).

Ziedi un dekoratīvie augi (izņemot dēstu audzētavas)

Atklātā laukā vai zem zema (nepieejama) seguma

Ziedi un dekoratīvie augi (izņemot dēstu audzētavas), ko audzē atklātā laukā vai zem zema (nepieejama) seguma.

Zem stikla vai cita (pieejama) seguma

Ziedi un dekoratīvie augi (izņemot dēstu audzētavas), kas visu veģetācijas periodu vai tā lielāko daļu atrodas siltumnīcās vai zem stacionāra vai pārvietojama augsta seguma (stikla vai elastīga vai neelastīga polietilēna).

Zaļbarības kultūras

Šeit uzskaitītas visas aramzemē audzētās zaļbarības kultūras, kas paredzētas galvenokārt lopbarībai, atjaunojamo energoresursu ražošanai (piemēram, biomasasas ražošana no kukurūzas) vai zaļmēslojumam, proti, graudaugi, zālaugi, pākšaugi, tehniskie augi un citas aramzemē audzētās zaļbarības kultūras.

Kultūras, kuras būtu jāaudzē augsekā ar citām kultūrām, kas aizņem to pašu zemi mazāk nekā piecus gadus (viengadīgās vai daudzgadīgās lopbarības kultūras).

Šajā iedaļā iekļauj kultūras, ko neizmanto saimniecībās, bet pārdod tiešai izmantošanai citām saimniecībām vai pārstrādei.

Aramzemē sētie zālāji

Platības ganībām, sienam vai skābbarībai, apsētas ar zālaugiem un to maisījumiem, ko daļēji iekļauj parastā augsekā, ja to audzēšanas periods ir no viena līdz pieciem gadiem. Pirms atkārtotas sējas šīs platības uzar vai citādi apstrādā, vai augus iznīcina citādi, piemēram, ar herbicīdiem.

Šajā apakšiedaļā iekļauj maisījumus, kuros pārsvarā ir zālaugi un citas lopbarības kultūras (parasti pākšaugi) ganībām, novākšanai zaļā veidā vai sausa siena veidā.

Citas zaļbarības kultūras

Citas viengadīgas vai daudzgadīgas (audzē mazāk nekā piecus gadus) lopbarības kultūras, kā aprakstīts iedaļā "Zaļbarības kultūras".

Kukurūza

Visu veidu kukurūza (*Zea mays* L.), ko audzē galvenokārt skābbarībai un ko nenovāc sēklai (veselas vālītes, auga daļas vai viss augs kopumā).

Šajā apakšiedaļā iekļauj kukurūzu, ko dzīvnieki patērē tieši (izņemot skābbarību), un veselas vālītes (graudus, akotus, miziņas), kuras novāc lopbarībai vai skābbarībai, kā arī atjaunojamo energoresursu ražošanai.

Pākšaugi

Pākšaugi, ko audzē un novāc veselus un zaļus galvenokārt lopbarībai, enerģētikai un zaļmēslojumam.

Šajā apakšiedaļā iekļauj maisījumus, kuros pārsvarā (parasti > 80 %) ir pākšaugi un zālaugi, ko novāc zaļbarībai vai sausa siena veidā.

Citas zaļbarības kultūras, kas citur nav minētas

Citi laukaugi, kas paredzēti lopbarībai un ko novāc zaļus, un kas citur nav minēti.

Sēklas un stādi aramzemē

Platības, kur audzē sēklas un stādus pārdošanai, izņemot graudaugu, rīsu, pākšaugu, kartupeļu un eļļas augu sēklas. Šeit iekļautas tādas lopbarības platības, ko novāc sēklai, saknes, ko novāc sēklai, sēklas materiālam un stādiem dārzeņu un ziedu tirdzniecībai u. tml.

Citas laukaugu kultūras

Laukaugu kultūras, kas citur nav minētas.

Papuves

Visa apstrādātā vai neapstrādātā aramzeme, kas ietverta augsekas sistēmā vai kurā nodrošināti labi lauksaimniecības un vides apstākļi (LLVA ([1])), bet kurā vienu ražas gadu nav paredzēts novākt ražu.

Papuves raksturīgā īpašība ir tā, ka zemi atstāj atmatā parasti veselu ražas gadu.

Papuve var būt:

1) melnā papuve, kurā neko neaudzē;

2) papuve ar spontāni veidojušos dabisku augu segu, ko var izmantot lopbarībai vai ieart zemē;

3) zaļā papuve, kas apsēta ar zaļmēslojuma augiem.

Piemājas dārziņi

Platības, kas paredzētas lauksaimniecības produktu audzēšanai īpašnieka un viņa mājsaimniecības patēriņam, parasti atdalītas no pārējās lauksaimniecības zemes, un tās sauc par piemājas dārziņiem.

Saimniecība pārdod tikai produktu pārpalikumu, kas laiku pa laikam rodas šajās platībās. Visas platības, kuru produktus pastāvīgi pārdod tirgū, uzskaita citās iedaļās pat tad, ja daļu šo produktu patērē turētājs un viņa saimniecība.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regula (ES) Nr. 1306/2013 par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību un Padomes Regulu (EEK) Nr. 352/78, (EK) Nr. 165/94, (EK) Nr. 2799/98, (EK) Nr. 814/2000, (EK) Nr. 1290/2005 un (EK) Nr. 485/2008 atcelšanu (OV L 347, 20.12.2013., 549. lpp.).

Ilggadīgo zālaugu platības

Kultivētas (sētas) vai dabīgi veidojušās (pašizsējā) lopbarības zālaugu platības, kas nav iekļautas saimniecības augsekā.

Platības var izmantot ganīšanai vai skābbarības, siena gatavošanai vai izmantot atjaunojamo energoresursu ražošanai.

Ganības un pļavas, izņemot nekultivētās ganības

Ilggadīgās ganības labas vai vidējas kvalitātes zemē. Šīs platības parasti var izmantot intensīvai ganīšanai.

Nekultivētās ganības

Ilggadīgās ganības ar zemu ražību, parasti zemas kvalitātes zemē, piemēram, kalnainā zemē un lielos augstumos, parasti nav uzlabotas ar mēslojumu, augsnes apstrādi, atkārtotu sēju vai drenāžu.

Šīs platības parasti var izmantot tikai ekstensīvai ganīšanai un parasti tās nepļauj vai pļauj ekstensīvā veidā; tajās nedrīkst būt augsts ganāmo dzīvnieku blīvums.

Ilggadīgo zālaugu platības, ko vairs neizmanto saimniecības vajadzībām un uz kurām attiecas subsīdiju maksājums

Ilggadīgo pļavu un ganību platības, kas vairs netiek izmantotas saimnieciskos nolūkos, kuras ir labā lauksaimnieciskā un vides stāvoklī un par kurām ir tiesības saņemt vienreizējo maksājumu atbilstoši Padomes Regulai (EK) Nr. 1782/2003 ([1]) vai attiecīgā gadījumā jaunākiem tiesību aktiem.

Ilggadīgie stādījumi

Kultūras, ko neaudzē augsekā un kas nav ilggadīgās ganības, kuras aizņem zemi ilgu laiku un dod ražu vairākus gadus.

Augļu koku un ogulāju stādījumi

Platības, kur aug koki, krūmi un daudzgadīgi ogulāji, izņemot zemenes, kas paredzētas augļu ražošanai. Augļu dārzi var būt veidoti vienlaidus, atstājot minimālo atstarpi starp kokiem, vai izklaidus ar lielām atstarpēm.

Augļu koku sugas, tostarp:

Mērena klimata zonu augļi

Augļu koku stādījumi, ko parasti kultivē mērenā klimata joslās, lai ražotu augļus.

Subtropu klimata zonu augļi

Augļu koku stādījumi, ko parasti kultivē subtropu klimata joslās, lai ražotu augļus.

Ogulāju sugas

Ogulāju stādījumi, ko tradicionāli kultivē gan mērena klimata, gan subtropu klimata joslās, lai ražotu ogas.

Rieksti

Riekstu koku stādījumi, ko tradicionāli kultivē gan mērena klimata, gan subtropu klimata joslās.

Citrusaugu stādījumi

Citrus spp. stādījumi.

([1]) Padomes 2003. gada 29. septembra Regula (EK) Nr. 1782/2003, ar ko izveido kopīgus tiešā atbalsta shēmu noteikumus saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido dažas atbalsta shēmas lauksaimniekiem, un groza Regulas (EEK) Nr. 2019/93, (EK) Nr. 1452/2001, (EK) Nr. 1453/2001, (EK) Nr. 1454/2001, (EK) Nr. 1868/94, (EK) Nr. 1251/1999, (EK) Nr. 1254/1999, (EK) Nr. 1673/2000, (EEK) Nr. 2358/71 un (EK) Nr. 2529/2001 (OV L 270, 21.10.2003., 1. lpp.).

Olīvu stādījumi

Olea europaea L. stādījumi.

Galda olīvas

Tādu šķirņu stādījumi, ko parasti audzē, lai ražotu galda olīvas.

Olīvas eļļas ražošanai

Tādu šķirņu stādījumi, ko parasti audzē olīveļļas ražošanai.

Vīna dārzi, no kuriem parasti iegūst:

Vitis vinifera L. stādījumi

Kvalitātes vīnu

Vīnogu šķirnes, ko parasti audzē vīna ražošanai, kuram ir aizsargāts cilmes vietas nosaukums (ACVN), kuras atbilst i) Padomes Regulas (EK) Nr. 479/2008 ([1]) vai attiecīgā gadījumā jaunāko tiesību aktu un ii) atbilstīgo valstu noteikumu prasībām.

Vīnogu šķirnes, ko parasti audzē vīna ražošanai, kuram ir aizsargāta ģeogrāfiskās izcelsmes norāde (AĢIN), kuras atbilst i) Regulas (EK) Nr. 479/2008 vai attiecīgā gadījumā jaunāko tiesību aktu un ii) atbilstīgo valstu noteikumu prasībām.

Citu vīnu

Vīnogu šķirnes, ko parasti audzē tādu vīnu ražošanai, kuriem nav ACVN vai AĢIN.

Galda vīnogas

Vīnogu šķirnes, ko parasti audzē, lai iegūtu svaigas vīnogas.

Rozīnes

Vīnogu šķirnes, ko parasti audzē rozīņu ražošanai.

Dēstu audzētavas

Atklātā lauka platības, kurās audzē jaunus koksnainus augus turpmākai pārstādīšanai:

a) vīnogulāju dēstu un potcelmu audzētavas;

b) augļu koku un ogu dēstu audzētavas;

c) dekoratīvo augu dēstu audzētavas;

d) meža koku dēstu komercaudzētavas (izņemot tās, kas ierīkotas meža zemē saimniecības pašas vajadzībām);

e) dēstu audzētavas, kur audzē tādus kokus un krūmus, ko paredzēts stādīt dārzos, parkos, ceļmalās un uz uzbērumiem (piemēram, dzīvžogu augus, rožu krūmus un citus dekoratīvus krūmus, dekoratīvus skujkokus), tostarp visos gadījumos potcelmus un jaunos stādus.

Citas ilggadīgās kultūras

Atklātā lauka ilggadīgās kultūras, izņemot kultūras, kas iekļautas iepriekšējās apakšiedaļās, un jo īpaši tādas, ko izmanto pīšanai vai aušanai un ko parasti novāc katru gadu, kā arī koki, kas izmantotā lauksaimniecības zemē iestādīti komerciālos nolūkos, piemēram, Ziemassvētku eglītes.

Ilggadīgās kultūras zemstikla platībās

([1]) Padomes 2008. gada 29. aprīļa Regula (EK) Nr. 479/2008 par vīna tirgus kopējo organizāciju, ar ko groza Regulas (EK) Nr. 1493/1999, (EK) Nr. 1782/2003, (EK) Nr. 1290/2005, (EK) Nr. 3/2008 un atceļ Regulas (EEK) Nr. 2392/86 un (EK) Nr. 1493/1999 (OV L 148, 6.6.2008., 1. lpp.).

Cita zeme

Pie "citas zemes" pieder neizmantotā lauksaimniecībā izmantojamā zeme (lauksaimniecībā izmantojamā zeme, ko vairs neapstrādā ekonomisku, sociālu vai citu iemeslu dēļ un ko neiekļauj augsekas sistēmā), mežu zeme un cita zeme, ko aizņem ēkas, pagalmi, ceļi, dīķi, karjeri, neauglīga zeme, klintis u. c.

Neizmantotā lauksaimniecībā izmantojamā zeme

Platība, kas iepriekš izmantota kā lauksaimniecībā izmantojamā zeme un ko apsekojuma atskaites gadā vairs neapstrādā ekonomisku, sociālu vai citu iemeslu dēļ, un ko neiekļauj augsekas sistēmā, t. i., zemi nav paredzēts izmantot lauksaimnieciskajā ražošanā.

Šo zemi varētu atsākt apstrādāt, izmantojot lauku saimniecībā parasti pieejamos resursus.

Mežu zeme

Platības, ko aizņem koki vai meža krūmi, tostarp papeļu un citu tamlīdzīgu koku stādījumi mežos vai ārpus tiem un meža koku stādu audzētavas, kas ierīkotas meža zemē, saimniecības pašas vajadzībām, kā arī meža objekti (meža ceļi, kokmateriālu noliktavas u. c.).

tostarp pamežs ar īsu augseku

Apmežotās platības, ko apsaimnieko meža augu audzēšanai, ja augsekas posms ir 20 gadi vai mazāk.

Augsekas posms ir laiks no pirmās koku sēšanas/stādīšanas līdz galaprodukta novākšanai, bet novākšanā neietver parastās apsaimniekošanas darbības, piemēram, retināšanu.

Cita zeme (zeme zem ēkām, pagalmi, ceļi, dīķi, karjeri, neauglīga zeme, klintis u. c.)

Visas tās lauku saimniecības kopējās platības daļas, kas nav ne izmantota lauksaimniecības zeme, ne neizmantota lauksaimniecības zeme, ne apmežotā platība.

Sēnes

Kultivētās sēnes, ko audzē šim nolūkam speciāli būvētās vai pielāgotās ēkās un pazemes telpās, alās un pagrabos.

Enerģētiskās kultūras (biodegvielas vai citu atjaunojamo energoresursu veidu ražošanai)

Tādu konkrēto enerģētisko kultūru ražošanas platība, ko izmanto vienīgi enerģijas ražošanai un kas audzētas lauksaimniecības aramzemē.

Apūdeņotā platība

Kopējā apūdeņojamā platība

Maksimālā izmantotā lauksaimniecībā izmantojamā zeme, ko atskaites gadā varētu apūdeņot, izmantojot saimniecībā parasti pieejamās ierīces un ūdens daudzumu.

Kopējā apstrādātā platība, kas apūdeņota vismaz vienu reizi iepriekšējos 12 mēnešos

To kultūraugu platības, ko faktiski apūdeņoja vismaz vienu reizi 12 mēnešos pirms apsekojuma atskaites dienas.

Izmantotās apūdeņošanas metodes

Virsmas apūdeņošana (applūdināšana, meliorācijas kanāli)

Ūdens pievadīšana pa zemi, appludinot visu platību vai pievadot ūdeni pa nelielām vagām starp kultūras rindām ar gravitācijas spēku.

Apūdeņošana ar smidzinātāju

Augu apūdeņošana, ar augstu spiedienu pievadot zemes gabaliem ūdeni lietus veidā.

Pilienveida apūdeņošana

Augu apūdeņošana, pievadot ūdeni zemu pie augiem pilienu pa pilienam vai ar sīksmidzinātājiem, vai radot miglai līdzīgus apstākļus.

Apūdeņošanai izmantotā ūdens avots saimniecībā

Visa vai lielākās daļas apūdeņošanai izmantotā ūdens avots saimniecībā.

Saimniecības gruntsūdens

Ūdens avoti, kas atrodas saimniecībā vai tuvu tai un kur izmanto ūdeni, kuru sūknē no urbtām vai raktām akām vai brīvi tekošiem dabīgiem gruntsūdens avotiem, vai līdzīgi avoti.

Virszemes ūdeņi saimniecībā

Mazi dabīgie dīķīši vai mākslīgie aizdambējumi, kas pilnībā atrodas saimniecībā vai ko izmanto tikai viena saimniecība.

Virszemes ūdens no ezeriem, upēm vai ūdenstecēm ārpus saimniecības

Virszemes saldūdeņi (ezeri, upes, citas ūdenskrātuves), kas nav mākslīgi radīti apūdeņošanai.

Ūdens no kopēja ūdensapgādes tīkla ārpus saimniecības

Ūdens avoti ārpus saimniecības, kas nav minēti iedaļā "Virszemes ūdens no ezeriem, upēm vai ūdenstecēm ārpus saimniecības" un kas pieejami vismaz divām saimniecībām.

Citi avoti

Citi apūdeņošanai izmantojamā ūdens avoti, kas citur nav minēti. Tie var būt stipri sālīti avoti, piemēram, Atlantijas okeāns vai Vidusjūra, un tad ūdeni apstrādā, lai samazinātu sāls koncentrāciju (atsāļotu) pirms lietošanas, vai iesāļa (ar zemu sāls saturu) ūdens avoti, piemēram, Baltijas jūra un dažas upes, un tad to iespējams lietot tieši, neapstrādātā veidā. Ūdens, kas, iespējams, iegūts, attīrot notekūdeņus, un ko lietotājam piegādā reģenerētu notekūdeņu formā.

III. **LAUKSAIMNIECĪBAS DZĪVNIEKI**

Produktīvo dzīvnieku skaits, kas apsekojuma atskaites dienā ir saimniecības tiešā īpašumā vai pārvaldībā.

Šiem dzīvniekiem nav obligāti jābūt saimniecības īpašnieka īpašumā. Šie dzīvnieki var būt saimniecībā (saimniecības izmantojamās lauksaimniecības zemes platībās vai dzīvnieku novietnēs) vai ārpus saimniecības (sabiedriskās ganībās vai migrācijā u. c.).

Zirgu dzimtas dzīvnieki

Lauksaimniecības dzīvnieki, kas pieder pie zirgu dzimtas, zirgu ģints (zirgi, ēzeļi u. c.).

Liellopi

Lauksaimniecības dzīvnieki, kas pieder pie *Bos taurus* un *Bubalus bubalus* sugas, tostarp krustojumi, piemēram, *Beefalo*.

Vīriešu un sieviešu kārtas liellopi, jaunāki par vienu gadu

Vīriešu kārtas liellopi, gadu veci, bet ne vecāki par diviem gadiem

Sieviešu kārtas liellopi, gadu veci, bet ne vecāki par diviem gadiem

Vīriešu kārtas liellopi, divus gadus veci vai vecāki

Teles, divus gadus vecas un vecākas

Sieviešu kārtas liellopi, kam ir divi un vairāk gadi un kas vēl nav atnesušies.

Slaucamās govis

Sieviešu kārtas liellopi, kas jau ir atnesušies (tostarp tie, kas jaunāki par diviem gadiem) un kurus to šķirnes vai konkrētu īpašību dēļ tur vienīgi vai galvenokārt piena ieguvei, kuru izmanto cilvēku uzturā vai pārstrādei piena produktos.

Citas govis

Govis, kas jau ir atnesušās (tostarp tās, kuras jaunākas par diviem gadiem) un kuras to šķirnes vai konkrētu īpašību dēļ tur vienīgi vai galvenokārt teļu ieguvei, un kuru pienu neizmanto cilvēku uzturā vai pārstrādei piena produktos.

Aitas un kazas

Aitas (visu vecumu)

Mājdzīvnieki, kas pieder pie *Ovis aries* sugas.

Vaislas aitas

Aitas un aplecināti jēri.

Citas aitas

Visas aitas, kas nav vaislas aitas.

Kazas (visu vecumu)

Mājdzīvnieki, kas pieder pie *Capra aegagrus hircus* pasugas.

Vaislas aitas

Kazu mātītes, kas jau ir atnesušās, un aplecinātas kazas.

Citas kazas

Visas kazas, kas nav vaislas kazu mātītes.

Cūkas

Mājdzīvnieki, kas pieder pie *Sus scrofa domesticus* sugas.

Sivēni, kuru dzīvsvars nepārsniedz 20 kg

Sivēni, kuru dzīvsvars parasti nepārsniedz 20 kg.

Vaislas cūkas, kuru svars ir 50 kg vai vairāk

Sieviešu kārtas cūkas, kas sver 50 kg un vairāk un paredzētas vaislai neatkarīgi no tā, vai tās ir atnesušās.

Pārējās cūkas

Cūkas, kas citur nav minētas.

Mājputni

Broileri

Mājdzīvnieki, kas pieder pie *Gallus gallus* sugas un ko tur gaļas ražošanai.

Dējējvistas

Mājdzīvnieki, kas pieder pie *Gallus gallus* sugas, kuri ir sasnieguši dēšanas gatavību un kurus tur olu ražošanai.

Pārējie mājputni

Mājputni, kas nav minēti pie broileriem un dējējvistām.

Tītari

Mājdzīvnieki, kas pieder pie *Meleagris* sugas.

Pīles

Mājdzīvnieki, kas pieder pie *Anas* un *Cairina moschata* sugas.

Zosis

Mājdzīvnieki, kas pieder pie *Anser anser dom* sugas.

Strausi

Strausi (*Struthio camelus*).

Pārējie mājputni, kas citur nav minēti

Truši, vaislas mātītes

Trušu mātītes (kas pieder pie *Oryctolagus* sugas), kas ir paredzētas nobarošanai un ir atnesušās.

Bites

Stropu skaits, ko aizņem bites (*Apis mellifera*), kuras tur medus ražošanai.

Mājlopi, kas citur nav minēti

Visi ražojoši mājlopi, kas citur šajā iedaļā nav minēti.

IV. **DARBASPĒKS**

i) LAUKU DARBI SAIMNIECĪBĀ

Lauksaimniecības darbaspēks

Lauksaimniecības darbaspēks ir visas personas, kas ir pabeigušas obligāto izglītību (sasniegušas skolas beigšanas vecumu) un kas saimniecībā veikušas lauku darbus 12 mēnešu laika posmā, kurš beidzas apsekojuma atskaites dienā.

Ja vien valsts tiesību akti neparedz minimālo pilna laika un daļēja laika obligātās izglītības apguves vecumu, 15 gadus uzskata par parastu skolas beigšanas vecumu.

Individuālos īpašniekus, kas saimniecībā neveic lauku darbus, apsekojumā reģistrē, bet nepieskaita pie "kopējā saimniecības darbaspēka".

Visas pensijas vecuma personas, kas turpina strādāt saimniecībā, iekļauj saimniecības darbaspēkā.

Neiekļauj personas, kas strādā saimniecībā, bet ko nodarbina trešā persona vai kas strādā saskaņā ar savstarpējā atbalsta līgumu (piemēram, līgumstrādnieki vai kooperatīvi).

Lauku darbi

Par lauku darbiem uzskata visa veida darbu saimniecībā, kas sekmē vai nu i) darbības, kuras definētas Regulas (EK) Nr. 1166/2008 I pielikumā, vai ii) ražošanas līdzekļu uzturēšanu, vai iii) darbības, kas tieši izriet no šīm produktīvajām darbībām.

Laiks, kas saimniecībā patērēts lauku darbiem

Laiks, kas saimniecībā patērēts lauku darbiem, ir darba laiks, kas saimniecībā faktiski veltīts lauku darbiem, izņemot darbu īpašnieka vai vadītāja mājsaimniecībā.

Pilnā gada darba vienība (PGDV)

Pilna laika ekvivalenta nodarbinātība, t. i., kopējās nostrādātās stundas, izdalītas ar valsts ikgadējo pilnā darba laikā nostrādāto vidējo stundu skaitu.

Pilns laiks ir mazākais to stundu skaits, kas jānostrādā saskaņā ar valsts noteikumiem, kas reglamentē darba līgumus. Ja tajos nav norādīts ikgadējais stundu skaits, tad par minimumu pieņem 1 800 stundas (225 astoņu stundu darbdienas).

Īpašnieks

Īpašnieks ir fiziskā persona, fizisko personu grupa vai juridiskā persona, uz kuras rēķina un kuras vārdā saimniecība darbojas, un kura juridiski un ekonomiski atbild par saimniecību, t. i., uzņemas saimniecības ekonomiskos riskus.

Saimniecība īpašniekam var būt īpašumā, vai arī viņš to var nomāt vai būt tās ilgtermiņa dzimtnomnieks, lietotājs vai pilnvarotais.

Dzimums

Vecums

Lauku darbi saimniecībā (izņemot mājas darbus)

Vadītājs

Saimniecības vadītājs ir fiziska persona, kas atbild par ikdienas finanšu un ražošanas darba kārtību attiecīgajā saimniecībā.

Dzimums

Vecums

Lauku darbi saimniecībā (izņemot mājas darbus)

Vadītāja izglītība

Vadītāja lauksaimnieciskā izglītība

Tikai praktiskā pieredze lauksaimniecībā

Pieredze, kas iegūta praktiskā darbā lauku saimniecībā.

Lauksaimnieciskā pamatizglītība

Jebkuri mācību kursi, kas pabeigti vispārīgā lauksaimniecības koledžā un/vai izglītības iestādē, kura specializējas noteiktās nozarēs (tostarp dārzkopībā, vīnkopībā, mežkopībā, zivkopībā, veterinārijā, lauksaimniecības tehnoloģijā un ar to saistītās nozarēs). Pilns lauksaimniecības mācekļa darbs uzskatāms par pamatizglītību.

Pabeigta lauksaimnieciskā izglītība

Jebkuri mācību kursi, kuru ilgums ir līdzvērtīgs vismaz diviem pilna laika mācību gadiem pēc obligātās izglītības ieguves un kas pabeigti lauksaimniecības koledžā, universitātē vai citā augstākās izglītības iestādē, lauksaimniecībā, dārzkopībā, vīnkopībā, mežkopībā, zivkopībā, veterinārijā, lauksaimniecības tehnoloģijā vai ar to saistītās nozarēs.

Vadītāja profesionālā izglītība pēdējos 12 mēnešos

Profesionālā izglītība ir mācību pasākums vai aktivitāte, ko nodrošina pasniedzējs vai mācību iestāde, kuras primārais mērķis ir jaunu prasmju iegūšana saistībā ar lauksaimniecības aktivitātēm vai aktivitātēm, kas tieši saistītas ar saimniecību vai esošo saimniecību attīstīšanu un uzlabošanu.

Vienīgā īpašnieka ģimenes locekļi, kas strādā saimniecībā

Vienīgā īpašnieka ģimenes locekļi, tostarp viņa laulātais, kuri veic lauksaimniecības darbu saimniecībā, bet kuriem noteikti nav jādzīvo tajā.

Parasti īpašnieka ģimenes locekļi ir viņa laulātais, augšupējie vai lejupējie radinieki (tostarp laulības un adopcijas attiecībās esošie) un īpašnieka vai viņa laulātā brāļi un māsas.

Divus cilvēkus, kas dzīvo kopā kā laulāti partneri, bet kas nav precējušies, arī uzskata par laulātajiem.

Vienīgā turētāja ģimenes locekļi, kas strādā saimniecībā: vīrieši

— Lauku darbi saimniecībā (izņemot mājas darbus)

Vienīgā turētāja ģimenes locekļi, kas strādā saimniecībā: sievietes

— Lauku darbi saimniecībā (izņemot mājas darbus)

Pastāvīgi nodarbinātie, kas nav ģimenes locekļi

Visas personas, kas veic lauku darbus un no lauku saimniecības saņem jebkāda veida atlīdzību (algu, izpeļņu, ieņēmumus vai citus maksājumus, tostarp samaksu natūrā), izņemot turētāju un viņa ģimenes locekļus.

Pastāvīgi nodarbinātais darbaspēks ir personas, kas veic lauku darbus katru nedēļu 12 mēnešus, kuri beidzās apsekojuma atskaites dienā, neatkarīgi no darba nedēļas garuma.

Iekļauj arī tās personas, kas ir pastāvīgi nostrādājušas daļu minētā perioda, bet nespēja nostrādāt visu periodu šādu iemeslu dēļ:

1) īpaši ražošanas nosacījumi saimniecībā (piemēram, saimniecības, kas specializējas olīvu vai vīnogu, vai augļu un dārzeņu audzēšanā atklātā laukā, vai liellopu nobarošanā ganībās un kurām darbaspēks vajadzīgs tikai noteiktos mēnešos);

2) prombūtne brīvdienās, karadienesta, slimības, nelaimes gadījuma vai nāves gadījuma dēļ;

3) darba saimniecībā sākšana vai beigšana (attiecas arī uz darbiniekiem, kuri 12 mēnešu laikā pirms apsekojuma atskaites dienas pārtraukuši darbu vienā lauku saimniecībā, lai sāktu darbu citā);

4) pilnīga darba apturēšana saimniecībā neparedzētu iemeslu (plūdu, ugunsgrēka u. c.) dēļ.

Pastāvīgi nodarbinātie, kas nav ģimenes locekļi: vīrieši

— Lauku darbi saimniecībā (izņemot mājas darbus)

Pastāvīgi nodarbinātie, kas nav ģimenes locekļi: sievietes

— Lauku darbi saimniecībā (izņemot mājas darbus)

Neregulāri nodarbinātie, kas nav ģimenes locekļi: vīrieši un sievietes

Neregulāri nodarbinātās personas ir darbinieki, kas 12 mēnešos, kuri beidzās apsekojuma atskaites dienā, lauku saimniecībā nestrādāja katru nedēļu kāda cita iemesla dēļ, nevis to iemeslu dēļ, kuri uzskaitīti iedaļā "Pastāvīgi nodarbinātie, kas nav ģimenes locekļi".

Neregulāri nodarbināto personu, kas nepieder pie ģimenes, nostrādāto darba dienu skaits ir jebkura tāda garuma diena, par kuru darbiniekam ir samaksāta alga vai jebkāda veida atlīdzība (alga, izpeļņa, ieņēmumi vai citi maksājumi, tostarp samaksa natūrā) kā par pilnas dienas darbu, kuras laikā ir veikts tāda veida darbs, ko parasti paveic pilna laika lauksaimniecības strādnieks. Atvaļinājuma un slimības dienas nav darbdienas.

Pilna darba diena ir pastāvīgo pilna laika strādnieku standarta darbdiena.

ii) CITS ALGOTS DARBS: DARBI SAIMNIECĪBĀ, KAS NAV LAUKU DARBI (NAV TIEŠI SAISTĪTI AR SAIMNIECĪBU), UN DARBS ĀRPUS SAIMNIECĪBAS

Cits algots darbs ir jebkurš darbs, ko veic par atlīdzību (algu, izpeļņu, ieņēmumiem vai citiem maksājumiem, tostarp samaksu natūrā, atbilstīgi sniegtajam pakalpojumam) un kas nav lauku darbi saimniecībā, kas definēti IV nodaļas i) punktā un citi algoti darbi, kas tieši saistīti ar saimniecību un definēti V nodaļas i) punktā.

Šajā punktā iekļauj lauksaimniecības darbu, ko vienas lauku saimniecības lauksaimniecības darbaspēks veic citai lauku saimniecībai.

Informācija tiek vākta tikai par individuālajiem īpašniekiem saimniecībās, kuru īpašnieks ir fiziska persona (t. i., ja īpašnieks ir arī vadītājs), un attiecībā uz vairāku īpašnieku saimniecībām. Informācija netiek vākta par individuālajiem īpašniekiem saimniecībās, kuru īpašnieks nav vadītājs, un attiecībā uz juridiskām personām.

Informāciju par citu algotu darbu ieraksta par īpašnieku un par vienīgā īpašnieka pārējiem ģimenes locekļiem. To ieraksta tikai tad, ja viņi veic lauku darbus saimniecībā vai darbu, kas tieši saistīts ar saimniecību.

Neiekļauj nenodalāmus algotus darbus, kas nav lauksaimniecības darbi, saimniecībā, jo tie ir iekļauti lauksaimniecības darbos.

Šeit iekļautas darbības, kas klasificējamas kā:

— pamatdarbība, kas aizņem tikpat vai vairāk laika nekā lauksaimniecības darbs, kurš veikts saimniecībā,

— sekundārā darbība, kas aizņem mazāk laika nekā lauksaimniecības darbs, kurš veikts saimniecībā.

Cits algots darbs, ko veic īpašnieks, kurš ir arī vadītājs

Visu veidu algots darbs, kas nav tieši saistīts ar saimniecību, ko kā savu pamatdarbību vai sekundāro darbību veic īpašnieks, kurš ir arī vadītājs.

Cits algots darbs, ko veic vienīgā īpašnieka pārējie ģimenes locekļi

Pamatdarbība

To personu skaits (vienīgā īpašnieka laulātais vai vienīgā īpašnieka pārējie ģimenes locekļi), kuras kā pamatdarbību veic algotu darbu, kas nav saistīts ar saimniecību.

Sekundārā darbība

To personu skaits (vienīgā īpašnieka laulātais vai vienīgā īpašnieka pārējie ģimenes locekļi), kuras kā sekundāro darbību veic algotu darbu, kas nav saistīts ar saimniecību.

V. **CITS ALGOTS DARBS SAIMNIECĪBĀ (TIEŠI SAISTĪTS AR SAIMNIECĪBU)**

i) CITU ALGOTU DARBU SARAKSTS

Pie citiem algotiem darbiem saimniecībā pieder visi darbi, kas nav lauku darbi, kuri tieši saistīti ar saimniecību un kam ir ekonomiska ietekme uz saimniecību.

"Darbi, kas tieši saistīti ar saimniecību" ir darbi, kuros izmanto vai nu saimniecības resursus (zemi, ēkas, iekārtas utt.), vai tās produktus. Ja izmanto tikai lauksaimniecības darbaspēku (ģimenes locekļus un tos, kas nav ģimenes locekļi) un citus saimniecības resursus neizmanto, tad strādniekus uzskata par divās dažādās struktūrās strādājošiem, un tāpēc darbus neuzskata par tieši saistītiem ar saimniecību.

Iekļauj gan darbu, kas nav saistīts ar lauksaimniecību, gan lauku darbu citās saimniecībās.

Algots darbs šajā kontekstā ir aktīvs darbs; tāpēc neiekļauj tikai finansiālus ieguldījumus. Neiekļauj arī zemes iznomāšanu dažādām aktivitātēm, turpmāk neiesaistoties šajās aktivitātēs.

Veselības, sociālo vai izglītības pakalpojumu sniegšana

Darbības, kas tieši saistītas ar veselības, sociālajiem vai izglītības pakalpojumiem, un/vai sociālās jomas darījumdarbība, kurā izmanto vai nu saimniecības resursus, vai tās produktus.

Tūrisms, viesu izmitināšana un citi brīvā laika pavadīšanas veidi

Visas tūrisma darbības, izmitināšanas pakalpojumi, saimniecības izrādīšana tūristiem un citām grupām, sporta un atpūtas pasākumi u. c. darbības, kurās izmanto saimniecības zemi, ēkas vai citus resursus.

Mājamatniecība

Neatkarīgi no produktu pārdošanas veida – mājamatniecības izstrādājumi, ko saimniecībā izgatavo turētājs vai ģimenes locekļi, vai darbaspēks, kas nav ģimenes locekļi, ja tie veic arī lauksaimniecības darbu.

Saimniecības produktu pārstrāde

Visa lauksaimniecības pamatproduktu pārstrāde sekundārajos lauksaimniecības produktos saimniecībā neatkarīgi no tā, vai izejviela ražota saimniecībā vai ievesta. Tostarp gaļas pārstrāde, siera izgatavošana utt.

Šajā iedaļā iekļauj visu saimniecības produktu pārstrādi, ja vien pārstrādi neuzskata par daļu no lauksaimnieciskas darbības. Tāpēc neiekļauj vīna pārstrādi un olīveļļas ražošanu, ja vien iepirktā vīna vai olīveļļas daudzums nav ievērojams.

Atjaunojamo energoresursu ražošana

Atjaunojamo energoresursu, tostarp biogāzes, biodegvielas vai elektroenerģijas, ražošana pārdošanai, izmantojot vēja turbīnas, citas iekārtas vai no lauksaimniecības izejmateriāliem.

Šeit neiekļauj atjaunojamos energoresursus, ko ražo tikai saimniecības pašas vajadzībām.

Kokmateriālu pārstrāde (piemēram, zāģēšana)

Kokmateriālu pārstrāde saimniecībā pārdošanai (zāģmateriālu izgatavošana u. c.).

Akvakultūra

Zivju, vēžu u. c. audzēšana saimniecībā. Neiekļauj darbības, kas saistītas tikai ar zveju.

Līgumdarbs (izmantojot saimniecības iekārtas)

Līgumdarbs, kas attiecas uz lauksaimniecības vai citu nozari, piemēram, sniega tīrīšana, pārvadājumi, ainavas uzturēšana, lauksaimniecības un vides pakalpojumi u. c. darbi, izmantojot saimniecības iekārtas.

Ar lauksaimniecību saistīts (citām saimniecībām)

Ar lauksaimniecību nesaistīts

Mežsaimniecība

Mežsaimniecības darbi, kuros izmanto gan saimniecības darbaspēku, gan tehniku un iekārtas, ko parasti izmanto lauksaimniecības nolūkiem.

Citi

Citi algoti darbi, kas tieši saistīti ar saimniecību un citur nav minēti.

Kas ir iesaistīts?

Šeit iekļautas darbības, kas klasificējamas kā:

— pamatdarbība, kas aizņem tikpat vai vairāk laika nekā lauksaimniecības darbs, kurš veikts saimniecībā,

— sekundārā darbība, kas aizņem mazāk laika nekā lauksaimniecības darbs, kurš veikts saimniecībā.

Īpašnieks, kas ir arī vadītājs

Vienīgā īpašnieka pārējie ģimenes locekļi (pamatdarbība)

Vienīgā īpašnieka pārējie ģimenes locekļi (sekundārā darbība)

Personas, kas nav ģimenes locekļi un kas regulāri strādā saimniecībā (pamatnodarbība)

Personas, kas nav ģimenes locekļi un kas regulāri strādā saimniecībā (sekundārā darbība)

ii) CITA, AR SAIMNIECĪBU TIEŠI SAISTĪTA ALGOTA DARBA NOZĪME

Saimniecības galīgās produkcijas procentuālais īpatsvars

Cita, ar saimniecību tieši saistīta algota darba (*OGA*) nozīmi saimniecības galīgajā produkcijā aprēķina kā ar saimniecības apgrozījumu tieši saistītu *OGA* daļu saimniecības kopējā apgrozījumā, kuram pieskaitīti tiešie maksājumi, ko attiecīgā saimniecība saņēmusi saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1307/2013 ([1]).

$$\text{ATTIECĪBA} = \frac{\text{cita, ar saimniecību tieši saistīta algota darba apgrozījums}}{\text{saimniecības kopējais apgrozījums (no lauksaimniecības un no OGA)} + \text{ tiešie maksājumi}}$$

VI. **ATBALSTS LAUKU ATTĪSTĪBAI**

Saimniecības ieguvumi no viena no šiem lauku attīstības pasākumiem pēdējos trijos gados

Pasākumi, kas noteikti Regulas (EK) Nr. 1305/2013 III sadaļas 1. nodaļā, par kuriem lauksaimnieks ir saņēmējs.

Informācija vācama par to, vai saimniecība pēdējo triju gadu laikā ir vai nav guvusi labumu no kāda no šādiem lauku attīstības pasākumiem saskaņā ar noteiktiem standartiem un noteikumiem vai jaunākajos tiesību aktos.

Lauksaimnieku piedalīšanās pārtikas kvalitātes shēmās

Regulas (ES) Nr. 1305/2013 16. pants. Lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu kvalitātes shēmas

Maksājumi, kas saistīti ar *Natura 2000* un Ūdens pamatdirektīvu ([2])

Regulas (ES) Nr. 1305/2013 30. pants. *Natura 2000* un Ūdens pamatdirektīvas maksājumi

Agrovides maksājumi – klimata maksājumi

Regulas (ES) Nr. 1305/2013 28. pants. Agrovide un klimats

Bioloģiskā lauksaimniecība

Regulas (ES) Nr. 1305/2013 29. pants. Bioloģiskā lauksaimniecība

Dzīvnieku labturības maksājumi

Regulas (ES) Nr. 1305/2013 33. pants. Dzīvnieku labturība

Ieguldījumi materiālajos aktīvos

Regulas (ES) Nr. 1305/2013 17. pants. Ieguldījumi materiālajos aktīvos

Profilakse un atjaunošana pēc bojājumiem, ko lauksaimnieciskās ražošanas potenciālam nodarījušas dabas katastrofas un katastrofāli notikumi

Regulas (ES) Nr. 1305/2013 18. pants. Dabas katastrofās un katastrofālos notikumos cietušā lauksaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošanas un piemērotu profilaktisko pasākumu ieviešanas atbalsts

Lauku saimniecību un darījumdarbības attīstība

Regulas (ES) Nr. 1305/2013 19. pants. Lauku saimniecību un darījumdarbības attīstība

Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējā

Regulas (ES) Nr. 1305/2013 21. pants. Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regula (ES) Nr. 1307/2013, ar ko izveido noteikumus par lauksaimniekiem paredzētiem tiešajiem maksājumiem, kurus veic saskaņā ar kopējās lauksaimniecības politikas atbalsta shēmām, un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 637/2008 un Padomes Regulu (EK) Nr. 73/2009 (OV L 347, 20.12.2013., 608. lpp.).

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 23. oktobra Direktīva 2000/60/EK, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.).

Apmežošana un meža izveide

Regulas (ES) Nr. 1305/2013 22. pants. Apmežošana un meža izveide

Agromežsaimniecības sistēmu ierīkošana

Regulas (ES) Nr. 1305/2013 23. pants. Agromežsaimniecības sistēmu ierīkošana

Profilakse un atjaunošana pēc mežam nodarītajiem bojājumiem

Regulas (ES) Nr. 1305/2013 24. pants. Profilakse un atjaunošana pēc bojājumiem, ko mežam nodarījuši meža ugunsgrēki, dabas katastrofas un katastrofāli notikumi

Ieguldījumi meža ekosistēmu noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanai

Regulas (ES) Nr. 1305/2013 25. pants. Ieguldījumi meža ekosistēmu noturības un ekoloģiskās vērtības uzlabošanai

Ieguldījumi mežsaimniecības tehnoloģijās un meža produktu pārstrādē, izmantošanā un tirdzniecībā

Regulas (ES) Nr. 1305/2013 26. pants. Ieguldījumi mežsaimniecības tehnoloģijās un meža produktu pārstrādē, izmantošanā un tirdzniecībā

Maksājumi apgabaliem ar dabas vai citiem specifiskiem ierobežojumiem

Regulas (ES) Nr. 1305/2013 31. pants. Maksājumi apgabaliem ar dabas vai citiem specifiskiem ierobežojumiem

Meža vides un klimata pakalpojumi un meža saglabāšana

Regulas (ES) Nr. 1305/2013 34. pants. Meža vides un klimata pakalpojumi un meža saglabāšana

Riska pārvaldība

Regulas (ES) Nr. 1305/2013 36. pants. Riska pārvaldība

VII. **AUGSNES UN KŪTSMĒSLU APSAIMNIEKOŠANAS PRAKSE, KO IZMANTO LAUKU SAIMNIECĪBĀS**

Aramzemes augsnes apstrādes metodes atklātā laukā

Parastā apstrāde

Aramzemi apstrādā, izmantojot parasto aparšanu, kas kā primāro aršanas darbību ietver augsnes apvēršanu, parasti ar vērstuvju arklu vai disku arklu, kurai seko otrreizēja aparšana ar disku ecēšām.

Konservējošā apstrāde

Aramzemi apstrādā, izmantojot saglabājošo (seklo) aparšanu, kas ir aršanas veids vai veidu kopums, kuras rezultātā uz augsnes tiek atstāti augu atliekas (vismaz 30 %) erozijas kontrolei un mitruma saglabāšanai, parasti neapvēršot augsni.

Apstrāde netiek veikta (izņemot aramzemi atklātā laukā, kas apstādīta ar daudzgadīgām kultūrām)

Aramzeme, kur laikā starp ražas novākšanu un sēšanu netiek veikta aparšana.

Aramzemes augsnes pārklājums atklātā laukā

Veids, kādā aramzeme ziemā tiek pārklāta ar augiem vai to atliekām vai tiek atstāta nepārklāta.

Parastās ziemas kultūras

Aramzeme, kurā kultūras tiek sētas rudenī un tās aug ziemā (parastās ziemas kultūras, piemēram, ziemas kvieši), tad tās parasti novāc vai izmanto ganībām.

Kultūraugi augsnes pārklāšanai vai starpkultūras

Aramzeme, kurā augus sēj speciāli, lai samazinātu augsnes zudumus, barības vielas un augu aizsardzības produktus ziemas laikā vai citos periodos, kad citkārt zeme būtu nepārklāta un jutīga pret zudumiem. Šo kultūru ekonomiskā nozīme ir neliela, un to galvenā nozīme ir augsnes un barības vielu aizsardzība.

Parasti tās iear pavasarī pirms citas kultūras sējas, nenovācot vai nenoganot.

Augu atliekas

Aramzeme, kas ziemā ir pārklāta ar pagājušās sezonas kultūraugu atliekām un rugājiem. Šajā iedaļā neiekļauj starpkultūras un kultūraugus augsnes pārklāšanai.

Nepārklāta augsne

Aramzeme, kas rudenī ir aparta vai citādi apstrādāta un ziemā nav apsēta vai pārklāta ar augu atliekām, paliekot nepārklāta līdz pirmssējas vai sējas agrotehnisko darbību veikšanai nākošajā pavasarī.

Aramzeme atklātā laukā, kas apstādīta ar daudzgadīgām kultūrām

Aramzeme atklātā laukā, kas apstādīta ar daudzgadīgām kultūrām, *kas atskaites gadā nav sētas vai audzētas*.

Aramzemes augseka

Augseka ir viengadīgo kultūraugu secīga maiņa, kad katrā konkrētā laukā kultūraugus audzē *pēc plānotās sistēmas vai secības*, lai viena veida kultūraugi netiktu audzēti nepārtraukti vienā un tajā pašā laukā.

Aramzemes daļa, uz kuras notiek augseka

Aramzeme, kas ir iekļauta plānotajā augsekā.

Ekoloģiski nozīmīga platība – laukmales, buferjoslu, dzīvžogu, koku, papuves, biotopu, apmežotas platības un ainavisku elementu kopējā platība

Saimniecības vadītājs nodrošina, ka platības ir ekoloģiski nozīmīgas platības, kā aprakstīts Regulas (ES) Nr. 1307/2013 46. pantā. Laukmales, buferjoslu, dzīvžogu, koku, papuves, biotopu, apmežotas platības un ainavisku elementu kopējā platība.

Ziņo tikai saimniecības ar aramzemes platību 15 ha vai vairāk.

Kūtsmēslu lietošanas metodes

Kopējais procentuālais kūtsmēslu daudzums saimniecībā (iegūtais daudzums plus ievestais daudzums mīnus izvestais daudzums), kas, izmantojot dažādas metodes, tiek izkliedēts lauksaimniecības zemē.

Plata kaisīšana

Kūtsmēslus izkliedē uz zemes virsmas vai kultūras, neizmantojot rindas kaisīšanas vai iestrādāšanas metodi.

Bez iestrādāšanas

Kūtsmēslu kopējais procentuālais daudzums, kas nav iestrādāts augsnē. Ja kūtsmēsli nav iestrādāti 24 stundu laikā pēc kaisīšanas, attiecīgo daudzumu arī iekļauj šajā postenī.

Iestrādāšana četrās stundās

Kūtsmēslu kopējais procentuālais daudzums, kas četrās stundās pēc kaisīšanas mehāniski iestrādāts augsnē.

Iestrādāšana pēc četrām stundām

Kūtsmēslu kopējais procentuālais daudzums, kas pēc četrām stundām pēc kaisīšanas mehāniski iestrādāts augsnē. Ja kūtsmēsli nav iestrādāti 24 stundu laikā pēc kaisīšanas, attiecīgo daudzumu neiekļauj šajā postenī, un to iekļauj postenī "Bez iestrādāšanas".

Rindas kaisīšana

Šķidros kūtsmēslus vai vircu kaisa uz lauka paralēlajās joslās, starp kurām kūtsmēsli netiek kaisīti, izmantojot ierīci (rindas kaisītāju), kas piestiprināta tvertnei vai traktoram un paredzēta šķidro kūtsmēslu vai vircas kaisīšanai.

Aizmugurējā šļūtene (*trailing hose*)

Rindas kaisītāja tipa ierīce, kas sastāv no vairākām šļūtenēm un piestiprināta smidzinātājstobram un kurā neizmanto tādas ierīces, kuras paredzētas kultūru vai zālaugu lapu atdalīšanai.

Aizmugurējie izsmidzinātāji (*trailing shoe*)

Rindas kaisītāja tipa ierīce sastāv no vairākām pēdas vai zābaka formas ierīcēm, kas piestiprinātas smidzinātājstobram un paredzētas kultūru vai zālaugu lapu atdalīšanai un kūtsmēslu kaisīšanai joslās uz virsmas, vienlaikus nodrošinot kultūru vai zālaugu piesārņojuma samazinājumu.

Iesmidzināšana

Šķidro kūtsmēslu vai vircas iesmidzināšana nišās, kas atkarībā no iesmidzināšanas ierīces dažādā dziļumā izveidotas zemē.

Sekla/atklāta niša (*open-slot*)

Nišas ir seklas (parasti aptuveni 50 mm dziļas). Pēc kaisīšanas tās paliek atklātas.

Dziļa/aizvērta niša (*closed-slot*)

Nišas ir dziļākas (parasti aptuveni 150 mm dziļas). Pēc kaisīšanas tās aizklāj.

Kūtsmēslu ievešana saimniecībā vai izvešana no tās

Kopējais kūtsmēslu daudzums, kas iegūts saimniecībā un izvests no tās

Kūtsmēslu daudzums, kas izvests no saimniecības.

Kūtsmēsli, kas ievesti saimniecībā

Kūtsmēslu daudzums, kas ievests saimniecībā izmantošanai lauksaimniecībā neatkarīgi no tā, vai tas ir apmaksāts vai saņemts bez maksas.”